

Uitgangspunten decentrale vertrouwenspersonen**17 juli 2019**Inleiding

In het kader van het vergroten van de sociale veiligheid op de VU heeft de Commissie Gunning een aantal aanbevelingen gedaan die integraal zijn overgenomen door het College van Bestuur van de VU. Eén van de aanbevelingen was om decentrale vertrouwenspersonen te benoemen om het melden van misstanden laagdrempeliger te maken voor medewerkers en studenten.

Omdat het benoemen van decentrale vertrouwenspersonen vragen oproept over de invulling van deze positie, is dit document als leidraad opgesteld voor faculteiten en diensten. In overleg met de centrale vertrouwenspersonen, al benoemde decentrale vertrouwenspersonen en juristen zijn er een aantal uitgangspunten in geformuleerd op het gebied van benoeming, termijnen, competenties, scholing en faciliteiten, rechtsbescherming, rapportage en geheimhoudingsplicht. We vragen alle faculteiten en diensten om deze uitgangspunten te hanteren bij het benoemen van een decentrale vertrouwenspersoon. Indien er al een decentrale vertrouwenspersoon benoemd is, geldt de leidraad alleen voor het benoemen van nieuwe decentrale vertrouwenspersonen. Na een jaar worden de uitgangspunten geëvalueerd en waar nodig aangepast zodat ze kunnen worden opgenomen in de regeling vertrouwenspersonen.

Doel

Met het benoemen van decentrale vertrouwenspersonen beogen we als VU om op een laagdrempelige manier bescherming en een veilige werkplek te bieden aan medewerkers die zich geconfronteerd voelen met ongewenst gedrag in de zin van ongewenste onderlinge omgangsvormen van collega's en leidinggevendenden. De-escalatie, probleemoplossing en vertrouwelijkheid staan voorop bij zowel decentrale als de centrale vertrouwenspersonen.

Doelgroep

Iedere medewerker die ongewenst gedrag ervaart en niet bij zijn/haar leidinggevende terecht wil of kan, kan in eerste instantie bij de decentrale vertrouwenspersoon terecht. De decentrale vertrouwenspersoon wordt in principe benoemd voor alle medewerkers van een faculteit of dienst, maar kan ook benaderd worden door medewerkers van een andere eenheid. Als een medewerker die iets wil melden juist meer behoefte heeft aan afstand van zijn/haar eigen faculteit of dienst, kan hij/zij terecht bij de centrale vertrouwenspersoon of een decentrale vertrouwenspersoon van een andere eenheid.

Benoeming

Een faculteit of dienst bepaalt zelf wie zij benoemt als decentrale vertrouwenspersoon. Dit wordt besloten door het faculteitsbestuur of het MT na een open werving in de faculteit en na overleg met de ODC. Voor grote diensten of faculteiten kunnen er meerdere decentrale vertrouwenspersonen worden aangewezen. Een decentrale vertrouwenspersoon wordt aangewezen voor een periode van maximaal 5 jaar. Voor al benoemde decentrale vertrouwenspersonen geldt deze termijn ook vanaf het moment dat deze uitgangspunten bekend gemaakt zijn. Na het eerste jaar wordt de invulling van de positie gezamenlijk geëvalueerd door de decentrale vertrouwenspersoon en het faculteitsbestuur/MT.

Profiel en competenties

Het is van belang dat de decentrale vertrouwenspersoon een bepaalde positie en/of gezag heeft binnen de faculteit of dienst, maar tegelijkertijd laagdrempeligheid uitstraalt en makkelijk benaderbaar is. Competenties die hierbij horen zijn inlevingsvermogen, integriteit en analytisch vermogen. Het is niet wenselijk dat de decentrale vertrouwenspersoon deel uitmaakt van het FB of MT en/of afdelingshoofd is. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de decentrale vertrouwenspersoon geen schroom heeft om dingen aan de orde te stellen in de faculteit of dienst. Een netwerkanalyse

van de te benoemen vertrouwenspersoon kan helpen om inzicht te geven in de geschiktheid voor de positie.

Bij meerdere decentrale vertrouwenspersonen in één faculteit of dienst is het van belang om diversiteit in functie (bv. WP en OBP), gender en achtergrond mee te nemen in het profiel van de vertrouwenspersoon.

Scholing en faciliteiten

Faculteiten en diensten verschaffen de decentrale vertrouwenspersonen de faciliteiten die zij nodig hebben voor het uitoefenen van hun functie (bijv. een gesloten ruimte om gesprekken in te voeren). Het aantal uren per week kan variëren per faculteit/dienst en zal ook erg afhankelijk zijn van het aantal meldingen en de ernst van de meldingen, maar het is aan de faculteit/dienst zelf om te bepalen hoeveel tijd de decentrale vertrouwenspersoon voor zijn/haar taken krijgt. Er wordt verwacht dat de decentrale vertrouwenspersonen in het eerste jaar een oriëntatie-cursus voor vertrouwenspersonen volgen en in de jaren daarop hun kennis up-to-date houden door middel van intervisie met andere (decentrale) vertrouwenspersonen.

Rechtsbescherming decentrale vertrouwenspersonen

Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat zowel de centrale als de decentrale vertrouwenspersonen hun rol kunnen vervullen zonder benadeling van hun positie op de universiteit.

Doorverwijzen

Als een decentrale vertrouwenspersoon zich niet in staat acht om een melding adequaat te behandelen, bijvoorbeeld omdat hij de aangeklaagde goed kent of omdat hij zich op een of andere manier te betrokken voelt bij een zaak, kan hij de melder doorverwijzen naar een andere decentrale of centrale vertrouwenspersoon.

Daarnaast is het niet toegestaan dat decentrale vertrouwenspersonen zowel de melder/klager als de aangeklaagde begeleiden. In het geval dat de aangeklaagde ook begeleiding wenst, kan deze worden doorverwezen naar een andere vertrouwenspersoon.

Als de melder aangeeft een formele klacht in te willen dienen, moet hij/zij altijd worden doorverwezen naar de centrale vertrouwenspersoon.

Vastlegging en Rapportage

De decentrale vertrouwenspersonen registreren alle meldingen van ongewenst gedrag om hierover geanonimiseerd verslag te kunnen uitbrengen. De Decaan of Dienstdirecteur voert tenminste één keer per jaar een gesprek met de decentrale vertrouwenspersoon. In dit gesprek wordt niet gerapporteerd over meldingen, maar kan de vertrouwenspersoon wel suggesties doen aan de Decaan/Dienstdirecteur om de sociale veiligheid te vergroten op de werkvloer.

De decentrale vertrouwenspersoon brengt ook tenminste één keer per jaar een geanonimiseerd verslag uit aan de centrale vertrouwenspersoon (aantal meldingen en categorie van de melding) om ervoor te zorgen dat de centrale vertrouwenspersoon het overzicht over alle meldingen houdt. De centrale vertrouwenspersoon heeft de taak om veel voorkomende klachten te signaleren en hier geanonimiseerd verslag over te doen aan het CvB en aan betreffende faculteiten en diensten.

De melding die niet tot een klacht leidt, wordt 3 jaar bewaard in het archief van de vertrouwenspersonen. Daarna wordt de melding vernietigd.

Geheimhouding

De decentrale vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding en doet geen mededelingen over hetgeen hem in vertrouwen is verteld, met uitzondering van politie en justitie of wanneer er toestemming is van de melder. Melders/klagers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun verhaal niet aan anderen bekend wordt gemaakt zonder hun toestemming. De melder houdt de regie over

zijn/haar eigen situatie en de gedeelde informatie blijft vertrouwelijk tenzij de melder wil dat er verder iets gedeeld wordt. De zwijgplicht eindigt niet bij het beëindigen van de benoeming van vertrouwenspersoon.

De decentrale vertrouwenspersoon mag met goedkeuring van de melder wel overleggen met andere vertrouwenspersonen over aan hem voorgelegde kwesties.

Communicatie

Om medewerkers op de hoogte te stellen van de benoeming van een decentrale vertrouwenspersoon, kan dit bekend worden gemaakt via de interne nieuwsbrief van de faculteit of de dienst. HRMAM zal een overzicht opnemen op VUnet van alle decentrale vertrouwenspersonen.